

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. V. Solvuntur Objectiones contra 2. conclus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](#)

cum Magistro Sententiarum l. l. q. 38. s. quid ex predictis &c. S. Augustinum intelligendum, non de scientia qualicunque, sed de scientia approbationis (de qua num. 283.) quæ est complexum ex scientia, & decreto Divino, quod decretum est aliqua causa remota actuum, saltem bonorum; adeoque illud complexum etiam est causa. Hinc futura ideo sunt; quia à D. O. sciente approbantur, vel decernuntur: non autem ideo pro priori decernuntur; quia sunt: & in hoc saltem complexo, tanquam in aliquo priori, possunt videri absolute futura: qua ratione aliquando melius videtur salvari, quomodo scientia, qua præscientia dici possit, sit causa futurorum. Sed hujus solutionis intelligentia clara supponit multa infra exponenda. Interim sufficit responsio prior, juxta quam scientia simplicis intelligentia, sicut potest dici scientia visionis ex num. 359. ita potest etiam dici aliquando præscientia, seu scientia prævia.

Ad 1. conf. om. maj. dist. min. scientia simplicis intelligentia non videt futura sub ratione futurorum. conc. mi. sub ratione possibilium. neg. mi. & conf. ad prob. neg. ant. aliam definitiōnem dedimus num. 283. Angelicus autem plus non dicit, quād quād purē possibilia non sint objectum scientia visionis strictè talis: non autem, quād existentia, vel futura omnino non sint objectum simplicis intelligentia, ne quidem, si considerentur ut possibilia. Ad 2. conf. neg. cons. S. Doctor ibi tantum vult, dari connexionem inter ista duo, quād scilicet actus absolute futuri sint præsciti, & prædestinati; nam intentum ejus est probare, actus illos, præfertim primum & initialem fidei, & ultimum, seu completivum perseverantia, debere prædestinari, & vi prædestinationis gratuitæ à DEO tanquam sua dona prævideri: unde ait, quād, si actus illi non sint ita prædestinati, etiam non præsciantur: quod verum est, in hac præfertim providentia, in qua nullus actus bonus absolutè elicitur, qui non prius fit prædefinitus, seu prædestinatus: consequenter etiam nullus ante prædestinationem eliciendus prævidetur. Ex hoc autem non sequitur, quād, quando actus prædestinatus est, tantum in prædestinatione videri possit, & non alio modo, seu etiam in seipso; quia & in seipso, & simul etiam in prædestinatione videri potest.

365. Dices & S. Gregorius lib. 20. moral. c. 23. ait. Nam & quæque sunt, non ab æternitate ejus ideo videntur; quia sunt: sed ideo sunt, quia videntur. & lib. 32. cap. 6. Non existentia videndo creat: existentia videndo continet. Resp. S. Gregorius hos textus proslus incidenter ponere. Primo loco ejus intentum est probare, nihil respectu DEI esse præteritum, aut futurum, sed omnia esse præsentia; hinc recte Vasquezum, z. disp. 68. c. 6. num. 43. respondeat, S. Pontificem non negasse, ideo futura à DEO cognoscit; quia futura sunt, sed negasse, ideo cognoscit; quia præsentia sunt; cum physicè ab æterno non sint. Neque dicit S. Greg. ideo futura esse; quia cognoscuntur: sed ideo esse præsentia: quare loquitur de præsentia intentionaliter, cuius causa formalis est cognitio DEI; ideo enim sunt res intentionaliter prælentes; quia cognoscuntur.

Nec objicias, juxta nos S. Doctorem primò

sumere illud sunt pro physicè existunt: & secundò pro intentionaliter existunt; nam nisi secundo loco ita accipiatur, planè falsum est, creata esse ab æternitate; quia nihil est physicè ab æternitate: primo autem loco debet intelligi esse physicum, vel objectivum; alias etiam illud, quæque sunt, deberet intelligi intentionaliter, quod videtur non esse ad mentem S. Patris. Addo, nemini debere videri ineptam hanc transpositionem ab uno statu ad alium; cùm in comparatione æternitatis cum temporalibus sèpe similes explicaciones fieri soleant, vel debeant.

Altero loco agit S. Pater de eo, quomodo DEUS recordari possit, cùm respectu ipsius nihil sit præteritum, nihil absens: sed omnia ipsi semper præsto sint: & subjungit textum objectum tunc ulla alia probatione, vel explicatione, qui tamen non potest accipi literaliter; nam videndo non creat DEUS, cùm dudum ante creationem omnia videat: sed nec propriè ea continet videndo, nisi intentionaliter: quare metaphorice iterum exponi potest de existentia intentionaliter, quatenus rebus, physicè non existentibus, confert visione, tanquam creatione metaphorica, esse intentionale: existentia autem, quæ continentur physicè ab immensitate, vel omnipotencia, per visionem continentur intentionaliter. Hic sensus videtur etiam posse colligi ex aliis verbis ibidem positis: Omne quod est, per hoc illi præsto est, quād in ipso est: nihil enim creatum existit in DEO formaliter: sed tantum, vel eminenter ratione omnipotentia, de qua S. Gregorius non loquitur, vel intentionaliter ratione scientiæ.

ARTICULUS V.

Solvuntur Objectiones contra secundam conclusionem.

366. O B. 1. Aristoteles i. per b. c. 6. & S. Thomas in eundē lect. 13. docent, neutrā propositionem ex contradictionis de futuris contingentibus habere determinatam veritatem: ergo DEUS non potest futura contingentia cognoscere in se ipsis. Resp. dist. ant. docent, neutrā habere determinatam veritatem in causis. conc. ant. in se ipsis. subdist. per statum, & adæquatè, seu concretivè existentem. conc. ant. per ampliationem, vel denominativè existentem. neg. ant. & cons. Textum Aristotelis totum quantum refert S. Thomas lect. citata s. sed quād non potest, quem pro more sati oblicurum ibidem exponit, atque ait, aliquid esse verum hoc modo, quo est: & addit, futurum non esse: ex quo infert, illud nec verum esse: quod tantum intelligi potest sic, ut non habeat veritatem actu existentem, & quidem adæquatè sumptam; nam inadæquatè, seu denominativè sumpta veritas, quæ consistit in ipsa propositione nunc existente, actu de præsenti datur: & neque nos dicimus, in hoc sensu propositiones de futuro habere determinatam veritatem adæquatè per statum, sed solum secundum partem, scilicet secundum cognitionem; nam secundum alteram partem, scilicet secundum objectum habent eam tantum per ampliationem. Sic Aristotelem ex-

ponunt etiam Capreolus, dictus Pater Thomistorum, cum aliis gravissimis viris apud Martinez controver. 3. disp. 3. sec. 4.

367. Affer deinde S. Thomas aliam existentiam futurorum de praesenti, scilicet existentiam in suis causis: & quia haec existentia in causis contingentibus non est determinata; insuper etiam (ut paulo ante dictum ex S. Thoma) aliquid est verum eo modo, quo existit, hinc futura, adeoque etiam propositiones de illis, non habent determinatam veritatem in causis. Sed & hoc concedimus; quia plus non significat, quam causas, in se praeceps, & quantum ad naturam suam spectatas, non esse determinatas, sed indifferentes ad effectum, adeo, ut inspicio praeceps ipsas, non possit in iis videri effectus. Si velles dicere, etiam has propositiones: *Causa producet effectum: Causa non producet effectum: esse contradictiones, adeoque unam determinatam esse veram.* Resp. hanc determinationem non provenire ex sola natura causae, quae ad neutrum ex his determinata per se est; sed aliunde, sive ab extrinseco, sive ab intrinseco determinatur: quod non impedit, quo minus causa in se, & ex se sit indeterminata. Nota, has propositiones non dicere solas causas, sed etiam consignificare ipsos effectus: & habere eundem sensum, ac si positivè ita porentur: *Effectus producetur à causa: effectus non producetur à causa:* unde determinatio ad veritatem non est à causa, sed ab effectu, qui in seipso videtur, ut per causam ex natura sua indifferentem producendus.

368. Dices. Si haec propositiones sunt determinatae verae, non sunt contingenter verae: hoc est contra nos: ergo prob. ma. Non sunt indifferenter verae: ergo nec contingenter. Resp. dist. maj. si haec propositiones sunt determinatae verae determinatione, seu necessitate antecedenti, conc. ma. si tantum determinatione, seu necessitate consequenti, neg. maj. & dist. sic min. neg. conf. ad prob. dist. eodem modo ant. non sunt indifferenter verae indifferencia antecedenti, neg. ant. consequenti, conc. ant. & neg. conf. Necessitas aut determinatio antecedens, non autem consequens, opponitur contingentiae ex num. 341. determinatio autem antecedens est determinatio in causa necessaria, quae non datur circa futura contingentia. determinatio consequens est determinatio in se ipso, sive ex suppositione rei ipsius, qua posita non potest res simul non esse. Unde res dicitur determinata existere per actualem suam existentiam: & contingens, seu indifferens esse per impossibilitatem cum existentia, vel non existentia ratione causarum indifferenter.

Si quaras, per quid causa indifferens ad agendum fiat determinata. Resp. formaliter fieri per ipsum effectum, seu actionem productivam; haec enim est forma determinatae denominans agentem: efficienter autem, seu in genere physico fieri determinatam, vel à natura sua, aut à principio necessitate: vel, si sit agens liberum, à se ipso, per suam virtutem electivam se determinante.

369. Ob. 2. Si propositiones de futuro contingente essent determinatae verae, vel falsae, ideo essent; quia contradictionia non possunt simul esse vera, vel falsa: haec ratio nihil probat: ergo. prob. min. Contradictio non magis

determinat ad veritatem unitis partis, quam alterius: sed tantum indeterminate, & confusa ad alterutram: ergo haec ratio nihil probat. Resp. dist. maj. ideo, tanquam ob rationem adaequatam, neg. maj. tanquam ob rationem inadaequatam. conc. maj. & dist. min. haec ratio sola nihil probat. conc. min. adjuncta alia ratione, neg. min. & conf. ad prob. min. conc. ant. neg. conf. Ex vi contradictionis tantum inferimus, aliquam propositionem debere esse veram: dein addimus, in statu reali non posse dari suspensionem utriusque, adeoque aliquam debere esse determinatam veram, seu futuram, quam, licet nos saepe non cognoscamus, DEUS tamen cognoscit.

Dices 1. Haec proposition: *Necesse est, alteram ex contradictioniis de futuris contingentibus esse veram: vera est, quamvis veritas in neutrā determinatam cadat: ergo etiam haec proposition: Aliqua ex illis contradictioniis est determinatam vera: vera esse potest, quamvis in neutrā veritas determinatam cadat.* Resp. retorquendo argumentum in propositionibus de praesenti: *Necesse est Petrum nunc sedere, vel non sedere. & Petrus nunc sedet: Petrus nunc non sedet.* In forma neg. conf. & paritatem. Summulista nōrunt, propositionem primam esse in suppositione confusa; quia significatur necessitas, cui possunt subvenire plures causae: alteram vero esse in suppositione disjunctiva, in qua debet praedicatum de aliquo determinato verificari.

370. Dices 2. Ergo una proposition est necessario vera: hoc non potest admitti: ergo. prob. illatum ex Gonero disp. 4. de scientia DEI art. 4. §. 4. num. 120. Quod futurum est ex vi oppositionis contradictionis est necessario futurum; quia haec oppositio est causa necessaria: sed una proposition est futura vera ex vi dicta oppositionis: ergo. Resp. neg. illatum, ad prob. dist. maj. quod est determinatae futurum propter illam oppositionem, tanquam rationem adaequatam. conc. maj. quod est tantum indeterminate futurum propter illam oppositionem, tanquam rationem inadaequatam. neg. maj. & dist. sic. min. neg. conf. ratio responsionis habetur ex num. 369. Necesse est quidem, unam determinatae esse veram: sed unam prae alia veram esse, est tantum contingens.

Dices 3. Antecedenter ad decretum DEI jam datum necessitas, ut non utraque ex contradictioniis sit falsa: ergo debet una esse vera antecedenter ad decretum DEI: hoc est contra dicta num. 351. Resp. retorquo argum. in propositionibus de praesenti: *Petrus sedet nunc; Petrus non sedet nunc:* quia sunt contradictioniæ eodem modo ante decretum DEI: intellige prioritate præcisiva, seu præscindendo à decreto. In forma dist. conf. una indeterminate, & confusa sumpta. conc. conf. determinatae sumpta. neg. conf.

371. Dices 4. Etiam ante decretum DEI non potest aliquid indeterminatum dari à parte rei. Resp. ante decretum DEI non potest quidquam ex contingentibus à parte rei existere, aut futurum esse. Hinc ex duabus propositionibus contradictioniis de contingenter futuro nulla est contingenter vera. Si ulterius urgeas, non posse utramque, vel neutrā esse veram. Resp. antecedenter ad decretum veram esse propositionem negativam, non tamen contingenter, sed necessario; quia necessarium est, ut antecedenter ad

decre-

decretum DEI Petrus non sedeat, & Antichristus non sit peccatarius. Hinc etiam ista propositio: *Antecedenter ad decretum DEI Antichristus non peccabit contingenter*: est necessario vera: & negatur in ea non tantum peccatum, verum etiam contingentia. Sed neque admittitur, quod in quocunque signo rationis aliqua ex contradictoriis sit determinate contingenter vera.

Hoc tamen verum est, quod antecedenter ad decretum DEI detur necessitas, ut pro signo posteriori una ex duabus contradictoriis sit determinate contingenter vera: at pari ratione datur etiam necessitas, ut DEUS ponat aliquid decretum, sive decernens, sive permittens existentiam objecti affirmati, vel eam excludens: nisi tamen velis, posse aliquid excludere a DEO per puram omissionem liberam, de quo hic non disputo; si enim hoc fieri possit, tunc antecedenter ad exercitium positivum libertatis Divinæ, attamen post exercitium negativum, posset aliquid absolute esse non futurum, & consequenter etiam aliqua ex contradictoriis, scilicet negativa, esse contingenter vera: nihil tamen posset post puram omissionem esse futurum; quia non potest dari libertas creata, nisi DEUS eam positivè velit producere; cum omnipotencia Divina non producat effectus DEO liberos, nisi a voluntate DEI determinetur. Posito autem decreto, una ex contradictoriis est vera, altera falsa pro quolibet instanti reali; quia sicut pro nullo instanti reali potest dari suspensio omnis exercitii liberi Divini, ut DEUS neque velit, neque permettit, neque impedit effectum: sic etiam pro nullo instanti reali potest dari status indeterminationis effectus. Unde etiam, quando dicitur: *antecedenter ad decretum*, non intelligitur status realis in aliquo tempore, sed tantum status præcisivus, in quo res antecedenter consideratur in statu possibilis, & indifferentia ad existendum, vel non existendum: & nondum consideratur ut habens pro suo tempore causas, à quibus producatur, & per quas extrinsecè, atque causaliter futura sit, de qua re fuse agit Martinez de DEO scientie controv. 2. disp. 2. sec. 2.

Dices 5. Ex hoc sequitur, quod determinatio ad veritatem propositionis ultimò stet in decreto DEI. Resp. dist. illat. quod stet determinatio formalis. neg. determinatio causalis, subdist. in propositionibus affirmantibus aliquid de effectibus causalium necessiarum. om. affirmantibus aliquid de effectibus causalium liberarum. neg. illat. Determinatio formalis stat in ipso effectu, vel ejus negatione. Determinatio causalis in causis necessariis potest transmitti, quod ultimò reducatur in DEUM, vel ejus decretum: at non in causis liberis; nam vel supponit dari decretum indifferentis: & hoc non trahit post se effectum, quamvis iste decretum presupponat: adeoque decretum est causa indifferentis, quae non determinat: vel supponit decretum connexum cum effectu, & hoc est impedibile, jämque supponit saltem ut objectivè existentem, & a scientia media prævisam determinationem creaturæ, cui DEUS potest statu eligendi reliquit. Unde in decreto indifferenti solo non potest infallibiliter videri effectus futurus: in decreto autem conexo potest quidem videri: sed jam prius debuit videri in determinatione creaturæ, ut objectivè existente.

372. Ob. 3. Quilibet propositio de futuro contingente nunc est indifferens, ut sit vera, vel falsa: ergo nulla jam nunc est determinata vera. prob. ant. Sinunc non datur ablativum indifferentiae; tunc propositio est indifferens: sed hoc nunc non datur: ergo. prob. min. Ablativum indifferentiae est ipsum objectum futurum, vel ejus futuritio: sed neutrum nunc datur: ergo. Resp. dist. ant. est indifferens indifferentia intrinsecā. conc. ant. indifferentia extrinsecā neg. ant. & conf. ad prob. dist. maj. si non datur nunc ablativum per statum, & quidditativē neg. maj. si neque datur per ampliationem, vel alienationem, aut denominativē. conc. maj. & dist. sic min. neg. conf. ad prob. min. conc. maj. dist. min. ut suprà. & neg. conf. Indifferentia intrinseca propositionis stat in hoc, quod propositio sit talis nature, ut ipsa ex se non exigat potius dari, quam non dari objectum: sicut murus ex sua natura non exigit, esse potius albus, quam ruber: & hæc indifferentia, nec debet, nec potest tolli, manente propositione; quia est huic identificata: sed debet, & potest determinari, sicut murus per aliquem colorem.

Indifferentia extrinseca præter intrinsecam dicit insuper præcisionem ab eo, an objectum ita se habeat, prout affirmatur, an non: & hæc indifferentia tollitur (prout semper tollitur totum ablatum partem) per hoc, quod objectum se ita habeat, prout affirmatur. Sic in propositione: *Petrus cras peccabit*: si ea vera est, ejus indifferentia extrinseca tollitur, & intrinseca determinatur per hoc, quod peccatum sit futurum, sive per futuritionem peccati, quæ jam datur nunc per ampliationem, quamvis nondum detur quidditativē, seu tota per statum; nam denominativē datur nunc eatenus, quatenus nunc datur negatio, sive non existentia peccati; quæ tamen, an propriè dici possit dari per statum, cum realiter nihil sit, questio de nomine fieri potest, de qua vide num. 347.

373. Dices 1. Non potest propositio determinari nunc per aliquid non existens nunc. Resp. dist. illat. Si non existat neque denominativē, om. si non existat quidditativē. neg. illat. Futuritio autem jam existit denominativē: non autem debet quidditativē existere; quia hæc ipsa propositio existit, ut non existat quidditativē; non enim amplius esset futurum, si jam daretur actu existentia peccati.

Dices 2. Juxta nos hæc veritas: *Petrus cras peccabit*: est essentialiter connexa cum peccato: sed nihil datur hodie essentialiter connexum cum peccato cras futuro: ergo hæc veritas non datur hodie. Resp. dist. maj. hæc veritas, quidditativē sumpta, est essentialiter connexa. conc. maj. denominativē sumpta. neg. maj. & omis. min. quæ possit distinguiri per statum, & ampliationem, dist. conf. ergo non datur hodie denominativē accepta. neg. conf. quidditativē accepta. om. conf. Hodie datur negatio peccati; quæ est veritas denominativē accepta, licet non detur, saltem per statum, existentia peccati, quæ est altera pars hujus veritatis quidditativē acceptæ. Negatio autem non habet essentiali connexionem cum peccato cras futuro. Peccatum autem ipsum habet essentiali connexionem, vel potius identitatem secum ipso; quare non veritas denominativē accepta, sed quidditativē tantum accepta

cepta habet essentialē connexionem , vel me-
tius loquendo , identitatem cum peccato.

374. Ob. 4. S. Thomas afferit, DEUM vi-
dere futura ut existentia in aeternitate sua: ergo
non videret etiam ea in seipsis. ant. prob. ex S.
Doctore 1. part. quāst. 14. art. 13. in corp. dicente:
Licet contingentia sicut in actu successivè , non tamen
DEUS successivè cognoscit contingentia , prout sunt
in suo esse , sicut nos , sed simul; quia sua cognitione
mensuratur aeternitate , sicut etiam suum esse ; aeterni-
tas autem tota simul existens ambit totum tempus ,
ut supra dictum est. Unde omnia , que sunt in tem-
pore , sunt DEO ab aeterno presentia , non solum ea
ratione , quia habet rationes rerum apud se presentes ,
ut quidam dicunt , sed quia ejus intuitus fertur ab aeterno
super omnia , prout sunt in sua presentialitate .
Hic est famosus ille textus Angelici , quem
Gonetus quidem ait , esse clarissimum : Capreolus
autem nullam audet expositionem firmiter
adstruere : Cajetanus ait , esse adeò obscurum ,
ut alios ante se , & seipsum per 15. annos ejus
sensus latuerit . Sylvester ait , Thomistas pati
maximas anxietates &c. vide Martinez controv. 3.
disp. 8. scđ. 1.

Resp. 1. neg. conf. nam , et si DEUS fu-
tura videret hoc modo , tamen posset simul
videre alio , sive in seipsis , dein dist. ant. afferit , DE-
UM videre futura in aeternitate , tanquam in medio .
neg. ant. in aeternitate , tanquam faciente futura
presentia , quae dein videntur in seipsis . conc. ant.
& neg. conf. In aeternitate possunt forte videri
possibilia , non tamen absolutè futura ; quia cum
his aeternitas nullo modo connexa est , sed sine
omnibus posset aeternū dari . Unde S. Thom-
as non vult , futura videri in aeternitate , tanquam
in aliquo medio : sed ad summum vult , videri fu-
tura in seipsis , ut DEO in aeternitate presentia :
qualem autem presentiam S. Doctor intelligat ,
neendum sat liquet .

375. Cajetanus hunc textum exponit con-
tra antiquiores Thomistæ . Afferit autem , & cum
ipso plures recentiores Thomistæ , creature ab
aeterno jam physicè aeternitati DEI coexistere , &
ut ita coexistentes cognosci à DEO . Non au-
tem vult , creature exsistere ab aeterno physicè in
sua mensura , seu duratione (hoc enim esset con-
tra fidem) sed ait , exsistere in aliena mensura , scilicet
aeternitatis Divinæ : qua ratione denominatio
existentis esset à forma extrinseca , scilicet ab ex-
trinseca aeternitate Divina : ferè sicut denomina-
tio cogniti , vel visi , est ab extrinseca cognitione ,
vel visione alterius , cognoscentis , vel videntis .
Sed in primis denominatio existentis non potest
esse extrinseca ; cum essentia , & existentia sint
idem ; 2. dō DEI immensitas non potest creatu-
ram denominare ubique existentem : ergo ne-
que aeternitas DEI semper existentem ; quia est
omnimoda paritas . Dein

Hac sententia vel tantum afferit , creature
coexistere toti aeternitati indivisibili , sed inadä-
quate , ut diximus num. 153. hoc est , pro ea tem-
poris differentia , pro qua existunt : & sic non ex-
istunt propriè physicè ab aeterno , nisi objectivè :
vel afferit , quod creature , e. g. Antichristus , non
tantum pro ea temporis differentia , pro qua ex-
istet , sed etiam nunc , hodie , heri , cras &c. phys-
icè coexistat aeternitati : & est imperceptibile ,
quomodo physicè coexistat , quando non existit

R.P. Ant. Mayr Theol. Tom. L.

physicè : quod tamen dici deberet : ergo S. Tho-
mas illo dicto suo non voluit adstruere praesenti-
am strictè physicam , sed tantum objectivam , uti
nostrí communiter explicant . vide Martinez
controv. 3. disp. 8. praesertim scđ. 4.

376. Dices 1. Si Angelicus intelligeret tan-
tum presentiam objectivam , ejus argumentatio
esset hæc : DEUS futura ab aeterno videret ; quia
ea ab aeterno videt : quod esset frivolum . Resp.
neg. illatum : ad summum sequeretur , quod esset
ista : DEUS futura videt ab aeterno ; quia omnia
ab aeterno respectu ipsius sunt cognoscibilia , &
etiam ejus cognitione est ab aeterno ; neque enim
praesentia , vel existentia objectiva , & intentiona-
lis sunt idem : posterior quidem est cognitione rei :
sed prior est cognoscibilitas rei , sive ipsa res , que
jam datur ab aeterno per ampliationem . In ista
autem argumentatione nihil est frivolum : opti-
mè vero dicitur , argumentationem S. Thomæ
esse illam , quam insinuat verbis citatis num. 354.
scilicet : DEUS est aeternus : ergo aliquando illi
creatura est praesens : ergo tunc eam videt tan-
quam praesentem : atqui , si semel eam videt praes-
tentem , semper , adeoque ab aeterno , videt praes-
tentem , sed pro sua temporis differentia .

Dices 2. S. Doctor ait , DEUM videre fu-
tura , non tantum ; quia habet rationes rerum :
sed quia ejus intuitus fertur ab aeterno super o-
mnia : ergo videt non tantum ut presentia objectivè
in rationibus , aut ideis suis . Resp. Praesen-
tia objectiva est varia pro varietate cognoscibili-
tatis rerum . In ideis , vel rationibus , a S. Docto-
re hic significatis , res sunt cognoscibiles per sci-
entiam simplicis intelligentiæ ut factibles : in se-
ipsis sunt cognoscibiles per scientiam visionis ut
existentes pro sua temporis differentia . Adstruit
igitur S. Doctor in DEO utramque scientiam de
futuris ab aeterno ob duplicum eorum praesenti-
am objectivam , non vero strictè physicam .

Dices 3. DEUS videt ab aeterno futura in-
tuitive : ergo debent physicè esse presentia . Resp.
dist. conf. aliquando . conc. conf. ab aeterno , &
semper . neg. conf. Cognitione intuitiva ex Martinez
de DEO scientie disp. 8. sec. 3. est illa , que termina-
tur immediate ab ipso objecto , ut existente in sua
temporis differentia , sive , per quam cognoscimus
immediate in se objectum , quod aliquando extitit : sic , ut habet idem auctor , cognoscimus
etiam intuitivè præterita , si de ipsis habe-
mus species immediatas , & non tantum abstractivas :
non autem requiritur , ut objectum etiam
tunc existat , quando intuitivè cognoscitur ; hoc
enim gratis requireretur . Idem dicit Arriaga
de DEO disp. 20. sec. 2. n. 13. & hoc teste com-
muniter omnes .

377. Ingeniosus Recentior in manuscriptis
explicaturus presentiam creaturearum in aeternita-
te DEI , afferit in primis autoritatem Patrum di-
centium , DEO ab aeterno omnia esse presentia ,
ut S. Augustini lib. 15. de Trinit. cap. 7. ubi ait :
Novit DEUS omnia , ita , ut nec ea , que dicuntur
præterita , ibi prætereant , nec ea , que dicuntur fu-
tura , quasi defint , exspectentur , ut veniant , sed &
præterita , & futura cum presentibus sint cunctæ
presentia . item S. Gregorii cit. num. 365. Hac au-
thoritate supposita , ea posse dici , ait , realiter praes-
entia , que cognoscuntur intuitiva cognitione : ad quam præter ea , que nos num. antec.
requi-

requisivimus, requirit insuper, ut cognitio coëxistat ipsi rei, pro sua temporis differentia existenti. Probat autem hoc suum assumptum auctoritate Angelici, & paritate ab eodem adducta 1. parte quæst. 8. art. 3. in corp. ubi sic habet. *Per præsentiam verò suam dicitur aliquid esse in omnibus, que in prospectu ipsius sunt: sicut omnia, que sunt in aliqua domo, dicuntur esse presentia alicui, qui tamen non est secundum substantiam suam in qualibet parte domus; unde ait hic auctor, modò aliquid intuitivè videatur, et si distet loco, jam dici realiter præfens: ex quo infert, dici posse physicè præfens, quod intuitivè videtur, et si distet tempore. Quam tamen ipsam præsentiam vult, formaliter non stare in ipsa cognitione, vel visione intuitiva: sed potius in objecti aptitudine ad terminandam talem cognitionem, vel in tali ejus cognoscibilitate.*

378. Si objiciatur, hac ratione tamen adhuc aliquid respectu DEI reverè futurum (nam non admittit, creaturas physicè DEO in istius aeternitate coëxistere) reponit, nihil esse strictissimè futurum, seu in eo sensu, in quo id SS. PP. sumunt: ait enim, ad strictissimè futurum requiri durationes adæquatè diversas, ut scilicet duratio rei futura nullatenus coëxistat durationi rei, per quam hæc denominatur prior: at hoc non contingit respectu DEI; cùm omnis creata duratio coëxistat aeternitati Divinæ, quæ tamen DEUM denominat priorem: sicut, ait, etiam ad distantiam requiruntur duæ ubicationes adæquatè diversæ; nam creatura non distat à DEO, nec pes ab anima, licet DEUS sit, ubi creatura non est, & anima, ubi pes non est. Si ulterius objiciatur, hac ratione etiam res existentes Ingolstadii esse DEO realiter præsentes Romæ, cùm etiam ibi DEUS eas intuitivè videat, concedit auctor sequelam: & sanè respectu DEI aliquid longè minus est distantia Ingolstadii, & Romæ, quam respectu ejus, qui in domo existit, distantia unius, vel alterius passus.

Id solum adhuc difficultatem habet, quod admitti debeat, etiam Angelo posse aliquid futurum, & nondum existens, præfens esse realiter; cùm possit habere, imò probabilius habeat, cognitiones intuitivas plurium possibilium, & futurorum. Resp. hic Author, cognitionem Angelicæ, cùm minimam durationem habeat, non durare, usque dum futurum existat, adeoque numquam rei futura coëxistere, uti tamen coëxistit cognitio DEI aeterna: sed gratis supponitur ista duratio minima, & non video, cui saltem non possit cognitio Angelica, sive dein duratione divisibili, sive indivisibili, durare aliquandiu, donec futurum existat; unde videtur, negari non posse, quod haec realis præsentia etiam respectu Angelicæ, vel absolute etiam respectu alterius creature, possit dari: quod tandem etiam hic author transmittit. Multum hæc oppinio habet de modo loquendi, & quia videtur bene exponere dicta SS. PP. ei me non oppono: manet tamen semper verissimum, quod DEUS, etiam stante hac qualicunque reali præsentia, videat futura in se ipsis; cùm hæc ipsa præsentia stet in eorum cognoscibilitate in ipsis, quæ determinat ad cognitionem intuitivam futurorum in ipsis: unde conclusioni nostræ minimè opponitur.

379. Tandem ad solvenda alia argumenta,

quaæ afferri solent pro physica præsentia rerum in aeternitate: Nota 1 mō. aeternitatem non defini, nec etiam formaliter esse, possessionem temporis extrinseci, sed vita interminabilis. 2 dō. aeternitatem neque esse mensuram temporis, nisi in actu 1. vel ex suppositione, quod tempus existat: hinc, licet ab aeterno non mensuraverit aetatu creature, non fuisse defectum ex parte ipsius, sed ex parte creaturarum: sicut scilicet ulna non est in se imperfecta, si non mensuret panum nondum existentem. 3. non quidem posse aliquid coëxistere toti alicui aeternitati successivæ, & divisibili, quin existat aeternum, posse tamen coëxistere aeternitati indivisibili, quin sit aeternum; nam in priori casu, si res non esset aeterna, non coëxisteret omnibus partibus aeternitatis: in 2 do autem, cum aeternitas non habeat partes, potest coëxistere toti, sed inadæquate. vide num. 153.

QUÆSTIO IV.

De Scientia Media.

ARTICULUS I.

An DEUS videat contingentia conditionatè futura.

380. N^{on}tandum 1. veritatem conditionatam tria dicere, scilicet conditionem, conditionatum, & habitudinem unius ad alterum. Si conditio est necessaria, vel, quamvis in se contingens sit, tamen præfert habitudinem necessariam cum conditionato, hoc est, si datur necessaria connexio inter conditionem, & conditionatum, tunc propositio est necessaria, spectatque ad scientiam simplicis intelligentiæ, non ad medianam, e. g. in hoc actu: *Si DEUS efficaciter decrevit mundum condere, iste producetur: nam, quia conditionatè futurum est tantum futurum secundum quid, non autem simpliciter futurum (quis enim dicat, alterum mundum simpliciter futurum? quamvis sub aliqua conditione futurus esset, si scilicet DEUS absolute veller) reduci suo modo potest ad possibilia. Quod si hoc concedere nullo modo velis; dicam, scientiam simplicis intelligentiæ esse illam, quæ cognoscit omnes veritates necessarias conditionatas. Si autem habitudo conditionis ad conditionatum non est necessaria, sed contingens, tamen etiam conducens, vel utilis ad conditionatum inferendum; tunc propositio est contingens, spectatque, ut infra dicemus, ad scientiam medianam, e. g. hic actus: Si Petrus his sociis malis se junget, pervertetur.*

381. Aliquando autem conditio non conductit: sed est prorsus disparata. e. g. *Si Petrus saltat, Turca dormit.* tunc, ut rectè observat Eximius opusc. de scientia conditionata lib. 2. cap. 6. ad 2. melius pro particula si poneretur particula quando; quia hoc casu non datur ulla connexio causalis, sed tantum concomitancia aliqua temporis. Et haec veritates non spectant ad scientiam medianam; sed vel ad scientiam visionis, quatenus affirmant aliquid existens, e. g. decretum, aut aliud quid: vel spectant ad scientiam simplicis intelligentiæ